Allâh Dostlarının Zâhirde Küfür gibi Gözüken Sözleri – 5. Bölüm

Bir yoruma göre tecelli, rabbanî ve ruhanî olmak üzere ikiye ayrılır.

Ruhanî tecelli, hudûs/yaratılmışlık niteliğini taşır. Bu tecelli beşerî nitelikleri yok etmez; mutasavvıfın kendine gelmesine neden olur. Rabbanî tecellide durum farklıdır. Tüm beşerî nitelikler yok olur, varlık yokluğa dönüşür.

Rabbanî tecelli, zat tecellisi (tecelli-i zat) ve sıfat tecellisi (teceli-i sıfat) olmak üzere ikiye ayrılır. Zat tecellisinin de rububiyet tecellisi (te-celli-i rububiyet) ve uluhiyet tecellisi (tecelli-i uluhiyet) denilen iki türü vardır.

Rububiyet tecellisi göreli bir tecellidir. Kur'an'ın **Musa (aleyhisselam)** kıssasında andığı, Allah'ın dağa tecellisi, göreli tecellinin bir örneğidir. Bu tecellide dağ parçalanmış, Musa (aleyhisselam) bayılmış, ancak her ikisinin varlığı da yok olmamıştır. [1]

Ulûhiyet tecellisi ise, varlığı Allah'ın varlığında yok eder.

إِنَّ الَّذِينَ يُبَايِعُونَكَ إِنَّمَا يُبَايِعُونَ اللهَ

"Sana biat edenler, gerçekte Allah'a biat etmektedirler" [2] âyeti kerimesi, Hazreti Muhammed (Sallallahu Aleyhi ve Sellem)'in, bu tür bir tecelli içinde bulunduğunu ifade etmektedir.

Sıfat tecellisi de sıfat-ı nefsi ve sıfat-ı manevi olmak üzere ikiye ayrılır.

Sıfat-ı nefsi, yalnızca Allah'ı gösterir. Allah, varlık sıfatıyla tecelli ederse, **Cüneyd**'in "Vücudumda Allah'tan başkası yoktur"; vahdaniyet/teklik sıfatıyla tecelli ederse, **Ebû Saîd Harraz**'ın, "Evimde Allah'tan başkası yoktur"; kıyam bizatihi/kendiyle var olma sıfatıyla tecelli ederse, Bayezid Bistamî'nin "Kendimi tesbih ederim, benim şanım ne büyüktür." sözleri gerçekleşir.

Sıfat-ı manevi, zattan zaid bir anlamı gösterir. Âlim, Kadir, Mürid, Mütekellim, Semi, Basir gibi sıfatlar, sıfat-ı manevi tecellilerindendir.

Rabb'in ne zamân ki dağa tecellî etti, âyetinde [3] olduğu gibi Allâme Münâvî, İmâm İbnü'l-Hümâm'dan şöyle bir rivâyet nakletti: İbnü'l-Hümâm'a Dârakutnî ve diğerlerince, Enes (Radıyallahu anh)'den rivâyet edilen, Rabb'imi en güzel şekilde gördüm, hadisinin uyanık iken görme takdîrinde nasıl anlaşılacağı sorulduğunda, bu, sûret perdesidir, diye cevap verdi. Bu da sûfilerde yaygın olan **Tecellî-i Sûrî**'dir. [4]

Yani, Allah'ın dağa sûret perdesi gibi birtakım perdeler ardından tecellî/zuhûr etmiş olması mümkündür.

Perde açılıp nûru gördüğünde… [5] ve **İbnü Ebî Hâtim** ile **Ebû'ş-Şeyh**'in Mücâhid'den yaptığı, perdelerin bazısı açıldığında şeklindeki [6] rivâyetlerden anlaşılacağı gibi, ortada muzâfın hazfi vardır. Yanî buna göre, Allah tecellî ettiğinde… lafzı, aslında, Allah(ın nûru) tecellî ettiğinde takdîrindedir.

Kaldı ki, **Allâme Münâvî**, **İmâm İbnü'l-Hümâm**'dan şöyle bir rivâyet nakletti: İbnü'l-Hümâm'a **Darekutnî** ve diğerlerince **Enes (radıyallâhu anhu)**'ten rivâyet edilen, Rabb'imi en güzel şekilde gördüm, hadîsinin uyanık iken görme takdîrinde nasıl anlaşılacağı sorulduğunda, bu, sûret perdesidir, diye cevap verdi. Bu, da sûfilerde yaygın olan Tecellî-i Sûrî'dir. [7] Yanî, Allah'ın dağa sûret perdesi gibi birtakım perdeler ardından tecellî/zuhûr etmiş olması mümkündür.

"İktidarının zuhûru, emrinin ve iradesini tesaddîsi…" [8] "Azametinin zuhûru iktidar ve emrinin tesaddisi…" Şöyle de denilmiştir: "Allah celle celâlühû dağa, O'nu görme iktidarı verdi ve O'nu gördü."

Bir hadîste efendiler efendisi Efendimiz (sallallâhu aleyhi ve sellem) şöyle buyuruyorlar:

"Şüpheniz olmasın ki, Güneş ve Ay, ne bir kimsenin ölümü, ne de yaşamasından dolayı tutulmazlar. Lâkin bu ikisi Allah (celle celâlühû)'ın âyetlerinden iki âyettirler. Bir de şüpheniz olmasın ki, Allah, yarattıklarından bir şeye tecellî ettiği zamân, o şey O'na boyun büker." [9]

Demek ki, Allah (celle celâlühû), yarattıklarına tecellî eder… Ama Selefi görüşü üzere olduğunu iddia edenleregöre insana etmez; öyle mi?… Sübhâne kâsimi'l-ukûl…

Selefi görüşü üzere olduğunu iddia edenlerin görüşlerinin kaynaklarından biri olan İbn Teymiyye bakın ne diyor:

İbn Teymiyye, Allah dilerse, bir sivrisineğin sırtına yerleşir diyor

Osman b Sa'îd ed Dârimî el-Secezî (vefatı h. 280) meşhur hadis alimi **Abdullah bin Abdurrahmân** hâfız **Ebû Muhammed el-Dârimî** (vefatı h.255) ile karıştırılmamalıdır.

Osman b Sa'îd ed Dârimî Şöyle demiştir: Allah dilerse, bir sivrisineğin sırtına yerleşir de sivrisinek O'nun kudreti ve **rububiyet**inin lutfü ile O'nu yüklenip kaldırır böyleyken Allah arşın üzerine nasıl yerleşmez.

İbn Teymiyye kendi görüşü olan Allah'ın arşın üstünde olduğunu ispat etmek için bir çok delilleri zikrederken Osman b Sa'îd ed Dârimî söylediği bu sözü kendi görüşünü desteklemek için delil olarak kitabında söylüyor.

İbn Teymiyye, "**Şerhû'l Akîdeti'l Esfehâniyye**" isimli eserinde, şöyle diyor: Allah dilerse, bir sivrisineğin sırtına yerleşir de sivrisinek Onun kudreti ve rububiyetinin lutfü ile O'nu yüklenip kaldırır böyleyken (sineğin sırtından daha geniş olan) Allah arşın üzerine nasıl yerleşmez. Diyerek Osman b Sa'îd ed Dârimî söylediği sözü kabul edip kendi görüşünü desteklemek için getirdiği deliller arasında zikrediyor İbn Teymiyye. [10]

Selefi görüşü üzere olduğunu iddia edenlere sorarız: İbn Teymiyye, Allah (Celle Celalühü) dilerse, bir sivrisineğin sırtına yerleşebileceğini söylüyor, buna itiraz etmiyosunuz da Allah (Celle Celalühü)'ın dilemesiyle, zatıyla değil, nurunun yansımaları ile bir insana, bir ağaca veya başka bir şeye tecelli etmesini ve o tecelliyi gören veya üzerinde görenin Allah'ın zatını kastetmeden Allah'ı (nurunun yansımasını, tecellisini kastederek) gördüm diyenleri neden kabul etmiyosunuz? Neden yukarıdaki açıklamaları görmezden gelip direkt zahirdeki o küfür gibi gözüken sözleri, tekfirde bir malzeme olarak kulanıyorsunuz. Yaptığınız adeletli bir davranış değil.

Ama günümüzde Selefi görüşü üzere olduğunu iddia edenler adam kazanmak, münazarada haklı çıkmak için, tasavvufu kötü göstermek için, belden aşağı vurarak, Allah dostları, büyük velilerden sadır olan sözleri araştırmadan, onların eski kitaplarına bakmadan, tevil etmeden bilerek veya bilmeden, hemen tekfir ediyorlar. Hem Müslümanların birlik beraberliğine, hem kendilerine, hem de onlara inanıp bir Müslüman'ı tekfir etmek durumunda kalan Müslümanlara zarar veriyorlar.

Allah dostlarının zahirde şirk gibi gözüken sözlerini biz kabul etmiyoruz, savunmuyoruz. Ama onları da tekfir etmiyor, tevil yoluna gidiyoruz. Tevilini bildiğimiz var, bilmediğimiz var. Bununla ilgili sayfalarca örnekler vermek mümkündür.

Tecellî… Dünyâda iken Allah'ın müminlere tecellîsi (zuhûru, inkişâfi, görülmesi) demek, nûrunun, emrinin ve fiilinin tecellîsi manasındadır. Yoksa zâtının perdesiz zuhûru değildir.

وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْ حَبْلِ الْوَرِيدِ

"Biz insanoğluna şah damarından daha yakınız." [11]

وَهُوَ مَعَكُمْ أَيْنَ مَا كُنْتُمْ

"Nerede olursanız olun, O sizinle beraberdir." [12]

Allah (Celle Celalühü), değişik şekillerde insanlara tecelli edebilir. Hiç kimse, işte Allah budur veya şudur, demez. Tıpkı Musa (aleyhisselâm)'a Turî Sina'da ağaçtan tecelli ettiği zaman, Allah (Celle Celalühü) ağaçtır, denilmeyeceği gibi.

Bazı yabancı dillerde söylenen sözler, bizim dilimizde küfür ve kötü anlamlar ifâde edebilir. Doğrusunu ancak o dili iyi bilen bir kişinin o sözü Türkçe'ye tercüme etmesinden sonra anlayabiliriz.

İşte tasavvuf dilinde söylenen söz ve hareketleri kavrayabilmek ve bu konuda daha iyi bilgi sahibi olabilmek için tasavvufî açıdan "tecelli" olayını son derece iyi bilen bir uzmandan öğrenmemiz gerekmektedir. Bu mevzulara açıklık getirmemizdeki maksat, tasavvufu kabul etmeyenlerin bu gibi söz ve hareketleri tasavvufu kötülemek için bir malzeme olarak kullanmalarını engellemektir.

İmâm Şârânî'nin de dediği gibi; daha hayatta iken kendisini çekemeyenlerin

onun kitaplarına, ona yakışmayan birtakım sözleri yazıp kitabının nüshalarına sıkıştırmak sûretiyle halkın kendisinden nefret etmesini sağlamaya çalıştıklarını üzülerek belirtmektedir.

Tasavvuf kitaplarını okurken karşımıza çıkan bu ve buna benzer sözleri de göz önünde bulundurmamız gerekmektedir. Aslında bu konuları anlamak ve anlatmak bu kadar kolay bir mesele değildir. Biz kısa da olsa, yanlış anlaşılmaları önlemek için bir açıklama yaptık. Bu konularda daha iyi bilgi sahibi olmak için, çok fazla kitap okumak ve öğrendiklerimizle de amel etmemiz gerekmektedir. Bu da çok uzun bir zaman ve gayret gerektirir.

İbn-i Teymiyye **Levh-i Mahfuz**'daki Yazıdan Haberdarmış

İbnü'l-Kayyim el-Cevziyye, hocası İbn Teymiyye'nin çok feraset sahibi olduğunu anlatıyor ve buna iki misal getiriyor.

Birincisinde, Tatarların Şam'a saldıracaklarını önceden haber veriyor. Ve dediği gibi oluyor.

Ama en önemlisi ikinci misal. Burada İbn Teymiyye Tatarların kesinlikle mağlup olacaklarını, Müslümanların muzaffer olacaklarını anlatıyor. Ve bu konuda 70'ten fazla yemin ediyor. Ona diyorlar ki: "İnşaallâh de! "O da cevap veriyor: "Tahkik için inşaallâh diyeyim, ama buna bağlamıyorum, yani kesin olacağını biliyorum.

Ve öğrencisi diyor ki: "Sonra şöyle dedi:

'Beni zorladıklarında dedim ki: Çok konuşmayın! Allah **Levh-i Mahfuz**'da onların bu toprakta mağlup olacaklarını yazdı!' Ve dediği gibi oluyor." **İbnü'l-Kayyim** bu tür ferasetlerin, hocasında yağmur kadar çok olduğunu anlatıyor. [13]

قال ابن القيم: (ولقد شاهدت من فراسة شيخالإسلام ابن تيمية رحمه الله أمورا عجِيبة ومِا لم أشاهده منها أعظم وأعظم ووقائع فراسته تستدعي سِفرا ضخما . أخبر أصحابه بدخول التتار الشام سنة (699) وأن جيوش المِسلمين تكسر,وأن دمشق لا يكون بها قتل عام ولاسبي عام,وأن كلَ بالجيش وحدته في الأموال :وهذا قبل أن يهم التتار بالحركة. ثم أخبر الناسوالأمراء (سنة 702) لما تحرك التتار وقصدوا الشام :أن الدائرة والهزيمة عليهم,وأنالظفر والنصر للمسلمين. وأقسم على ذلك أكثر من سبعين يمينا. فيقال له: قل إن شاءالله، فيقول (إن شاء الله تحقيقا لا تعليقا) وسمعته يقول ذلك ، قال: فلما أكثروا علي. قلت: لا تكثروا. كتب الله تعالى في اللوح المحفوظ: أنهم مهزومون في هذه الكرة. وأنالنصر لجيوش الإسلام. قال: وأطعمت بعض الأمراء حلاوة النصر قبل خروجهم إلى لقاء العدو. وكانت فراسته الجزئية في خلال هاتين الواقعتين مثل المطر.) (مدارج السالكين ج2ص 489)

Bu sözü bir sûfî dese, ne derlerdi? Elbette tekfir ederek kâfir müşrik derlerdi.

Evet, Selefi görüşü üzere olduğunu iddia edenlergörüşlerinizin kaynağı olan İbn Teymiyye böyle diyor. Ne diyeceksiniz? Ne diyeceğinizi bilmiyoruz, ama biz İbn Teymiyye'nin bu sözünden dolayı onu tekfir etmeyiz. O sözünü tevil etmeye çalışırız.

Belki İbn Teymiyye'nin eline, bu yönde bir hadis geçmiş, o hadise göre bunu söylemiş olabilir. O olayı Resulullah (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) bildirdiği için.

İbn-i Teymiyye Levh-i Mahfuz'da yazılı demiş olabilir, diyerek bu sözünü tevil etmek gerekir.Biz de Selefi görüşü üzere olduğunu iddia edenlerin ümmetin birliği adına âlimlerden sadır olan zahirdeki o sözleri, böyle tevil yoluna gitmelerini beklerdik.

Muhammed Zâhid el-Kevserî'ye Atılan İftiralara Cevaplar

Bazı internet sitelerinde, meydanı boş gören bilgisizler takımı, asrımızın büyük âlimi Muhammed Zahid el-Kevserî'ye iftiralar atan yazılar neş-rediyorlar.Bu müfteriler, iftiralarını desteklemek için kaynak göstermekten de çekinmiyorlar. "Ne de olsa kimse gidip kaynaklara bakmaz" diye düşünen müfteriler, bakalım yalan ve iftiraları açığa çıkınca ne yapacaklar?

İmam Kevserî'nin yerle bir ettiği son asırdaki Mücessime ve Müşebbihe artıkları, günümüzde mevcut cehalet ortamından faydalanarak, insanları Kevserî'nin eserlerinden uzak tutmak maksadıyla işbu iftiraları atmakta-dırlar. Çünkü Kevserî'nin eserleri çağdaş Mücessime fırkasını son derece rahatsız edici, susturucu ve müdellel bir mahiyete sahiptirler. Önce Arap dünyasından Kevserî'ye dair yazılmış iftira dolu bir yazı, Türkiye'deki Mücessime fırkası mensuplarınca tercüme edilmiş ve birtakım sitelerde neşredilmiştir. Bundan sonra da çeşitli internet sitelerinde dolaşır olmuş-tur. İşte bir internet sitesinde yayınlanan bir yazı ve attığı iftiralara ce-vaplarımız:

İmam Kevserî Büyük Sahâbî Enes b. Mâlik'e 'Bunak' mı Dedi?

Müfterî: "Zahid el-Kevserî'nin Makâlât'ında sahabe hakkında söylediği sözlerle başlayalım! El-Kevserî, Peygamber (Sallallahu Aleyhi ve Sellem)'in sahabelerine dil uzatan, hakaret eden birisidir; büyük sahabi Enes b. Mâlik (Radıyallahu anh)'e "bunak" diyor. Büyük sahabi Enes'in fıkıh bilmediğini, fakih olmadığını iddia ediyor." [14]

Enes, en çok hadis rivayet eden sahabelerdendir. En alim ve en fakih olan sahabelerdendir. Bütün ümmet bunda ittifak etmiştir. Oysa Kevserî kalkmış Enes'e "bunak" diyor, "fakih değildi" diyor. Selef imamları da der ki, eğer sahabelere dil uzatan birini görürseniz, bilin ki o, bid'at ehlidir, sapıktır. Allah Resûlü (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) de, sahabelere dil uza-tanlara lanet etmiştir.

CEVAP

"Bunak" ne demektir? ("Bunamak: Çağatay (lehçesi) bön, yani şaşkın ve sersem olmak. Bunamak; ihtiyarlayıp, ma'tûh (aklı kıt) ve fertût [15] olmak, ateh

(akıl noksanlığı) getirmek, fersûdeleşmek (eskimek, aşınmak, yıpranmak, Lüğat-ı Nâcî). [16]

Enes (Radıyallahu anh)'e "bunak" diyene de, İmam Kevserî'ye bu iftirayı atana da Allah (Celle Celalühü) adaletiyle muâmele etsin! Meydanı boş bulunca, nasıl da Kevserî'ye iftira atıyorsunuz. Siz hitap ettiğiniz câhil kitlenin verilen kaynakları okuyamayacağını, ufak tefek okuyanların da maslahat icabı iftiraya sessiz kalacağını nasılsa biliyorsunuz. Ama biz belki iyi niyetli birinin işine yarar maksadıyla, o kaynakların basılmış halini ve bir kısmını tercümeleriyle vereceğiz:

Kevserî, Te'nîb (s. 117)'de şöyle diyor:

"Enes yaşlılığı zamanında rıdh'ı/belli olan paydan başka bir mal vermeyi rivâyet etmekte tek kalmıştır. Nitekim o, Katade rivâyetinde deve sidiklerini içme rivayetinde ve Uranilerin cezalandırılması hikâyesini rivâyet etmekte tek kalmıştı. Ebû Hanîfe'nin görüşünden biri de, sahabe âdil, Allah (Celle Celalühü)'dan korkan, dindar ve yalan söylemeyen kimseler ise de, okur-yazar olmamaktan kaynaklanan zabtı az olmak ve yaşlılık gibi şeylerden masum değillerdir. Rivâyetlerin çelişmesi halinde, yanılmış olmak zan mahallinden uzak kalmak için, sahabenin fakih olanının rivâyeti fakih olmayanının rivayetine, yaşlı olmayanın rivayeti de yaşlı olanın rivayetine, tercîh edilir."

Kevserî, **et-Terhîb**, s. 332'de de Yemânî'nin et-Tenkîl'inde "Kevserî Enes (Radıyallahu anh)'e ve Hişâm b. Urve'ye ta'netmekle haddi aştı. Hatta ona yalan isnad etti." şeklindeki sözü münasebetiyle şöyle diyor: "Bu sözü, onun/Yemânî'nin, yolunda olduğu davada en açık iftirâları söylemekten (bile) kaçınmayacağının en açık delillerindendir. Çünkü bu, iki tarafıyla da diğer iftirâları gibi apaçık bir batıldır. Zirâ benim Enes (Radıyallahu anh) hakkında en çok yaptığım, Ebû Hanîfe'nin mezhebinin onun rivayetlerinden bazılarını seçmek olduğunu nakletmektir. Bu da ilim sahiplerinin kitaplarında meşhûrdur. Bunda Enes'e bir ilişme yoktur. Yaşın büyük olması yaşayacak olanlar için kaçınılamayacak bir husustur. Yaşlılık, kişinin hafızasını gençlik zamanında olduğu gibi bırakmasa da Allah'ın nimetlerindendir…"

Bu sözlerden 'bunak' sözünü anlayabilmek için harbi bunak veya hâin bir iftirâcı olmak gerekmez mi?

İmam Kevserî Sahâbî Muâviye İbnü'l-Hakem'e hakaret mi etti?

Müfterî: Aynı El-Kevserî büyük sahabi, Muaviye b. Ebî'l-Hakem (Radıyallahu anh)'e de dil uzatır, ona hakaret eder. Bu sahabi için, onun fakih olmadığını söyler, onun namazda konuşacak kadar (cahil) olduğunu söyler, belasını bulmuş biriydi, hadisleri mana ile rivayet ederdi, der. [17]

CEVAP

Evvela sahabinin ismini düzeltelim: "**Muaviye b. Ebî'l-Hakem**" değil, "**Muaviye İbnü'l-Hakem**."Hangi "talikât?" Bu dolduruşa gelmiş bir kimsenin tutumudur… Kevserî gösterilen yerlerde (s. 94)'de "Câriye Hadisi" diye bilinen rivâyetin sened ve metin bakımından muztarib/çelişik bir rivâyet olduğunu, büyük bir mu-

haddis dirâyetiyle ortaya koymaktadır. Cesaretiniz varsa, buranın metnini, o "kafasını bulandırmayalım" bahanesiyle uyutmaya çalıştığınız adamlarınıza doğru bir şekilde tercüme edin de, kararı onlar versinler, olmaz mı?

Kevserî, **Tebdîdü'z-Zalâm**'ının 95. sayfasında Muaviye hakkında sadece şöyle diyor:

"Hâdiseyi anlatan Muâviye sahâbenin fakihlerinden değildi. Tahkikte bu hadisten başka rivâyeti de yoktur. Aksine o, namaz hakkında konuşan bir Arâbî idi." Bununla ondan çok daha ileri olan sahâbe'nin mekân bildirmeyen rivâyetlerinin, onun rivâyetine tercih edileceğini, değilse "eyne"/nerede?" sözünün "hangi makamda ve rütbededir" manasında olduğunu söylemektedir. Bunda hangi hakaret vardır? Bir mümin böyle bir iftirâya nasıl cesaret edebilir?

Yine, **el-Makalât** (s.349)'da bu iftirâlardan hiçbirisi bulunmadığı gibi, **Muâviye** hakkında da tek bir söz söylenmemiştir.

Bu kaynakta sadece şöyle denilmektedir: "Eyne/nerede?" süâli hakkında gelen câriye hadisine gelince, senedinde ve metninde ıztırâb vardır. Nitekim ben, bu ıztırâbı İbnü'l-Kayyim'in **en-Nûniyye**'sinin reddinin (**es-Seyfu's-Sakil**'in) **Tekmile**'sinde (s.90-95) ve **el-Esmâ ve's-Sıfât** üzerine yaptığım Tâ'lik'de şerhettim."Burada bu iddiâların hangisi var ey müfterî!

Müfteri: Bütün bunları, onun rivayet ettiği Müslim hadisini inkâr etmek için yapar. Çünkü Muaviye b. Ebî'l-Hakem, Müslim'de gelen cariye hadisinin sahibidir. Bu hadiste, cariye, Allah'ın gökte olduğunu söyler ve Allah Resûlü (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) onu tasdik eder. O cariye için "bu, müminedir" der. Sahih Müslim, **Kitabü'l Mesâcid**, ki ehl-i sünnet ve'l-cemâat itikad olarak Allah (Celle Celalühü)'ın gökte olduğunu kabul etmektedir.

CEVAP

Allah (Celle Celalühü)'a adres arayıp göstermek ve onun mekân manasında olarak göklerde olduğu inancı, ehl-i sünnet'in görüşü değildir. Ebû'l-Ferec İbnü'l-Cevzî, Def'u Şübehi't-Teşbîh'inde sergilemektedir. İsterseniz onu bir okuyun, olmaz mı?

Hem Kevserî, sizin iddiâ ettiğiniz gibi, bu hadisi temelden inkâr etmiyor, mekân manasında olmayan lafızlarını kabûl edip, mekân manasında olanları şâzz kabûl ediyor ve bu vasfıyla Allah (Celle Celalühü)'ın sıfatlarında delil olamayacağını söylüyor, o kadar. Şâzz olmanın isnâdın sahihliğine mânî olmayacağını öğrenip de gelin, olmaz mı? İmâm Kevserî fakih olmayan sahâbîlerden hadis almıyor muydu?

Müfterî: "Aynı el-Kevserî, **Ebû Hüreyre** gibi, Enes gibi bazı büyük sahabelerden hadis almaz. Onların fakih olmadığı, sadece muhaddis olduğu gerekçesi ile" [18]

CEVAP

Burada da bir iftirâ var. Kevserî, verilen kaynakta sadece, fakih olan ravinin rivâyetinin, fakih olmayan ravinin rivâyetine veya daha fakih olanın, az fakih olanın rivâyetine tercîh edileceğini söylemektedir. Bu hususta Hatîb

el-Bağdâdî'nin El-Fakih ve'l-Mütefakkıh'ine -bakabiliyorsanız- bir bakınız. Kevserî verdiğiniz kaynakta Enes'ten hiç bahsetmemekte, Ebû Hüreyre'den de fakihliği rivâyetinden öne alınarak şöyle söz edilmektedir:[19]

"Ebû Hanîfe'nin usûlünden biri de, (rivâyetin kabûl edilmemesinin sebeplerinden birinin), râvînin yaptığı rivâyetle amel etmemiş olmasıdır. Ebû Hüreyre'nin, köpeğin sudan içmesi sebebiyle, kabın yedi defa yıkanacağına dâir olan rivâyeti gibi. Çünkü bu rivâyet onun fetvâsına terstir."

Şimdi bu müfteriye soruyoruz: Burada şu iftirâlarınızdan hangisi vardır? Tam aksine, bu kaynakta Ebû Hüreyre'nin fakihliği ön plana çıkarılmaktadır…

Müfterî: Kevserî **İbn Huzeyme**'yi cahil olmakla suçlar. Bu cehaleti ile böyle bir kitap yazmaması gerektiğini söyler.[20]

CEVAP

Bu da ona yapılan bir iftirâ. Yukarıda da geçtiği gibi, Kevserî İbn Huzeyme'nin büyük bir fıkıh ve hadis âlimi olduğunu itirâf eder; lâkin, onun ilm-i kelâmı iyi bilmediğini itirâf ettiğini, muhaddislerin imâmlarından İmam Beyhakî'nin isnâdıyla yaptığı rivâyete dayanarak söyler.[21]

"ALLÂH DOSTLARININ ZÂHİRDE KÜFÜR GİBİ GÖZÜKEN SÖZLERİ" YAZISININ SONU

---

[1] el-A'râf 7/143.

[2] el-Feth 48/10.

[3] el-A'râf 7/143.

[4] Alûsi, Rûhu'l-Meânî, IX, 52.

[5] İbnu Cerîr, 13/99)

[6] Ed-Dürrü'l-Mensûr: 3/546

[7] Alûsi, Rûh-ul Meânî: 9/52

[8] Keşşâf: 1/349

[9] [Ebû Hanîfe ve Ahmed, Müsned'lerinde, Nesâî ve İbnu Mâce, Sünen'lerinde, İbn-i Huzeyme, Sahîh'inde, Hâkim Müstedrek'inde. İbn-i Huzeyme ve Hâkim, bu rivâyetin "sahîh" olduğunu söylediler.], Muhammed Hasen es-Senbelî, Tensîku'n-Nizâm, Şerhu Müsnedi Ebî Hanîfe:321

[10] Beyan Telbis el-Cehmiyye, 1/568 Mekke i mukerreme hükümeti matbaası kral faysal bin abdul aziz emri ile bastırılmıştır.

[11] Kâf 50/16.

[12] el-Hadîd 57/4.

[13]İbnü’l-Kayyim el-Cevziyye, Medâricü’s-Sâlikîn, II. s. 489.

[14] et-Te’nib, s. 117; et-Terhib, s. 332.

[15] Fertût: Bunak’ın Farsçası.

[16] “Hüseyin Kâzım Kadri Bey, Türk Lüğatı: II, 800

[17] Ta’likat, s. 421; Tebdil ez-Zalam, s. 94; el-Makalat, s. 349.

[18] et-Te’nib, s. 223.

[19] et-Te’nib, s. 223-224.

[20] Ta’likat, s. 267.

[21] el-Esmâ ve’s-Sıfât, s. 340. (Hüseyin avni hoca Guraba dergisinden alıntı)